

Vlaams
Parlement

stuk **31** (2011-2012) – Nr. 1
ingediend op 26 september 2011 (2011-2012)

Verklaring van de Vlaamse Regering

betreffende de algemeen maatschappelijke situatie
en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2012

Voorzitter,

Dames en heren,

Een groei van de Vlaamse economie van 2,6 procent in 2011: dat is de samenvatting van het economisch herstel in Vlaanderen het afgelopen jaar. Alles in acht genomen is 2,6 procent spectaculair. Al een volledig jaar lang daalt de werkloosheid. De Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) heeft een recordaantal vacatures. De uitvoer van Vlaanderen is in de eerste vijf maanden van dit jaar met 16 procent gestegen. En tegelijk hebben we onze begroting in evenwicht gebracht. Beste collega's, al bij al en alles in acht genomen is dat spectaculair.

Maar, inderdaad, de afgelopen zomer hebben de internationale kapitaalmarkten twijfel en onzekerheid gebracht. De beurzen gingen panikeren. Het ondernemersvertrouwen daalde en staat vandaag op het laagste niveau sinds begin 2010. De groei prognose voor volgend jaar is nog maar 1,6 procent.

Wij moeten nu vermijden dat de zomer van de onzekerheid uitmondt in een winterse recessie. Dat, collega's, is de uitdaging voor dit politieke jaar. De vaststelling nu is dat groeien durf vereist. We moeten durven te groeien. Nu het goed gaat in Vlaanderen, is moed nodig om vooruit te komen. De economie moet zich verder op een duurzame manier ontwikkelen, kansengroepen moeten werk vinden, Vlaanderen moet internationaal competitief zijn en we moeten investeren in infrastructuur, in solidariteit en in het sociaal kapitaal. Wij beschouwen het als onze plicht de durf te hebben om dat voor elkaar te krijgen.

Beste collega's, we moeten dat op een verantwoorde manier doen. In de afgelopen twee jaar heeft deze Vlaamse Regering fundamenteën gelegd door 2 miljard te besparen. De saneringen waren moeilijk en pijnlijk, maar we plukken er nu de vruchten van. De begroting voor 2012 zal daardoor, net zoals vorig jaar, in evenwicht zijn.

Vanzelfsprekend, collega's, is dat zeker niet. In het buitenland zijn regio's en landen met een begroting in evenwicht intussen zeldzaam geworden. In België heeft alleen Vlaanderen dat voor elkaar gekregen.

En er is meer. Volgend jaar hebben we 230 miljoen euro uitgetrokken voor nieuw beleid, zoals we in het regeerakkoord hadden opgenomen. Dat zal gaan naar zorg, gezinnen en onderwijs, naar innovatie en infrastructuur, naar werk en welzijn. Naar een beter leven in Vlaanderen, vandaag en morgen.

Maar, collega's, de tijden zijn onzeker. Er kunnen nog schokken volgen. We moeten het onverwachte verwachten. Uit zorg voor een goed budgettair beleid legt Vlaanderen provisie aan. Er zijn de klassieke indexprovisies en een provisie om de betaling van alle facturen te verzekeren. Daarnaast bevat de begroting 2012 opnieuw een conjunctuurprovisie, een provisie voor het nieuw Rekendecreet en voor dringende investeringen. In totaal is dat goed voor 220 miljoen euro. De Vlaamse Regering zal ook de komende jaren begrotingen in evenwicht voorleggen. Geen tekorten, geen overschotten. Dat is de doelstelling waartoe we ons verder engageren.

In februari 2012 zullen we de economische situatie opnieuw evalueren. We kennen dan de uitvoeringsresultaten van de begroting 2011. Investeren in de nodige bijkomende scholenbouw – opdat elk kind in september een klas heeft – en in maatregelen tegen overstromingen – met het actieplan wateroverlast en het kustveiligheidsplan – zijn daarbij de twee grootste prioriteiten.

De provisie voor dringende investeringen zal ons toelaten om snel actie te ondernemen. In 2012 onderzoeken we ook hoe we het Zorgfonds kunnen versterken, zodat we de vergrijzing het hoofd kunnen bieden.

Voorzitter, beste collega's, durven groeien in een periode van beperkte budgettaire middelen betekent keuzes maken. We weten welke, want het regeerakkoord blijft vandaag verbazend actueel. We kiezen voor een economisch, ecologisch en sociaal duurzaam Vlaanderen. We kiezen voor een maximaal effect. Vlaanderen in Actie (ViA) is onze leidraad, ons venster op 2020. We blijven hierbij zorg dragen voor een goede betrokkenheid van de maatschappelijke stakeholders. 92 procent van de ViA-projecten zijn op schema of uitgevoerd. Alle 338 projecten zijn opgestart. Durven groeien is dus het Vlaamse regeerakkoord consequent verder uitvoeren – een regeerakkoord dat evenwichtig en sociaal is.

En, beste collega's, de Vlaamse Regering kiest voor het gezin en niet louter voor het individu. De Vlaamse Regering kiest voor alle Vlamingen, niet alleen voor de happy few. De Vlaamse Regering kiest voor zij die het goed hebben en voor wie het met minder moet stellen. Een sterke non-profitsector is een van de basisvoorwaarden voor een sociaal Vlaanderen. U weet het, het voorakkoord dat vorige week in goed overleg met de betrokken werkgevers en werknemers werd bereikt, is daarom van zeer groot belang.

De kindpremie, een van de afspraken in het regeerakkoord, voeren wij uit. Deze premie, beste collega's, geeft gezinnen met jonge kinderen extra ademruimte, stimuleert de preventieve gezondheidszorg en geeft ondersteuning in de opvoeding. Extra steun gaat naar kinderen met ontwikkelingsstoornissen.

Deze kindpremie, beste collega's, past in een groter en coherent pakket van 85 miljoen euro voor welzijn en voor een nieuw sociaal beleid. Dat wil zeggen: wachtlijsten voor personen met een handicap verder terugdringen. Dat wil zeggen: extra plaatsen in de kinderopvang. Dat wil zeggen: meer focus op thuiszorg, inclusief de invoering van een maximumfactuur. De vergrijzing en de stijgende nataliteit zijn uitdagingen die we niet uit de weg gaan.

Dat is dus kiezen. Het is de onomwonden keuze voor een sociaal Vlaanderen. Het is de onomwonden keuze voor werkgelegenheid. De goede werkloosheidscijfers van het afgelopen jaar motiveren. Het is motiverend, inderdaad, beste collega's, dat ook 50-plussers, allochtonen en andere kansengroepen aan een inhaalbeweging bezig zijn. We moeten dit resoluut voortzetten. We moeten verder gaan op de ingeslagen weg.

Daarom willen we 30 miljoen euro inzetten voor een nieuw werkgelegenheidsplan. Een loopbaanakkoord, waarin ook de sociale partners hun verantwoordelijkheid moeten opnemen, maakt daarvan een heel belangrijk onderdeel uit. We maken werk van werkbaar werk voor iedereen, onder meer via de activerende alternatieven voor de jobkorting.

Werk maken van werk is ook het devies bij de uitvoering van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding. Die uitvoering komt op kruissnelheid, met een belangrijke focus op gezinnen waarvan geen enkele volwassene werkt. Samen met de lokale actoren voeren we de strijd tegen kinderarmoede. Ook kleine kinderen uit kansarme gezinnen moeten alle kansen krijgen.

In een sociaal Vlaanderen, beste collega's, heeft iedereen een behoorlijke woning, een thuis. Daarom is sociale huisvesting een prioriteit. We bouwen nieuwe sociale woningen. Het groeipad wordt verlengd en er komen zesduizend extra woningen voor gezinnen met een minder laag inkomen. Zo houden we de sociale huisvestingsmaatschappijen financieel gezond.

Voorzitter, beste collega's, de Vlaamse Regering kiest voorts resoluut voor innovatie. We willen zo snel mogelijk, samen met de privésector, 3 procent van het bruto binnenlands product (bbp) aan onderzoek en ontwikkeling spenderen. Onderzoek en ontwikkeling zijn de basis voor de uitbouw van een duurzame Vlaamse kenniseconomie, een voorwaarde om Vlaanderen in Actie te realiseren. Daarom is er in de begroting 2012 opnieuw 60 mil-

joen euro extra uitgetrokken. We investeren die middelen resoluut in onze uitstekende wetenschappers, in de innovatiekracht van onze bedrijven, in het op peil houden en uitbouwen van de onderzoeksinfrastructuur. Daarmee willen we de maatschappelijke uitdagingen waar we voor staan, effectief aanpakken.

De kenniseconomie brengt ons bij het onderwijs, een van onze sterkste troeven. Het grootste kapitaal in Vlaanderen bestaat nog altijd uit onze kennis en kunde, uit het baanbrekend vakmanschap van de Vlaming. Kwalitatief onderwijs, op alle niveaus, garandeert dat Vlaanderen ook in de toekomst gekend zal staan voor zijn hoog opgeleide werkkrachten. Daarom staat in de begroting van 2012 30 miljoen euro extra klaar voor het onderwijs, vooral om de kleuterklassen te verkleinen en de capaciteit te vergroten. Vanaf 2012 komen er ook extra middelen voor het hoger onderwijs. Daarmee ondersteunen we de integratie van de academische opleidingen van de hogescholen in de universiteiten.

Samen met de Vlaamse Industrieraad implementeren we het Nieuw Industrieel Beleid. We richten het economisch overheidsinstrumentarium op toegevoegde waarde.

Maar ook in onze creatieve sectoren staan innovatie en de kenniseconomie centraal. We ondersteunen het engagement en het enthousiasme in de culturele sector met structurele financiering en projectsubsidies. We stimuleren de ontwikkelingskansen en doorgroeimogelijkheden van individuele artiesten, amateurgezelschappen en professionele groepen, zowel in binnen- als buitenland, van lokaal sociaal-cultureel werk over Vlaamse erfgoed-initiatieven tot internationale kunstenmanifestaties.

Voorzitter, beste collega's, durven groeien houdt in dat we onze budgettaire prioriteiten onderbouwen met een daadkrachtig beleid. De Vlaamse overheid moet een slagkrachtige en efficiënte overheid zijn. Hoe? Nog beter doen, met minder mensen, door administratieve vereenvoudiging en open data, door planlast te verminderen, door de intergemeentelijke samenwerking uit te breiden, door een interne staatshervorming, met twee verantwoordelijke niveaus per beleidsmaterie, met minder lasten en minder betutteling.

Durf heeft voor de Vlaamse Regering ook te maken met ruimte geven om te groeien. Onze bedrijven en kmo's zijn het hart van onze economie. Met een omgevingsvergunning zullen ondernemers nog maar één dossier bij één uniek loket moeten aanvragen. Nu zijn er nog aparte stedenbouwkundige vergunningen en milieuvergunningen nodig. Voorzitter, voor het einde van het jaar leggen wij u dat decreet ter stemming voor.

In uitvoering van de commissies-Berx en -Sauwens heeft de Vlaamse Regering een kader goedgekeurd voor de aanpak van vereenvoudiging en versnelling van de vergunningsprocedures voor investeringen. Een aantal quick wins zijn al gerealiseerd. In dit parlementaire jaar komen we met de decretale wijzigingen die voor zowel overheid als privé de termijnen drastisch zullen inkorten.

Ruimte geven houdt ook in dat we Vlaanderen duurzaam mobiel houden. We investeren in de missing links en in het onderhoud van onze wegen, in openbaar vervoer en fietspaden. We investeren in een verkeersveiliger Vlaanderen, dat tegelijk de logistieke uitdaging voor de toekomst aankan. Dat is geen of-ofverhaal, dit is een en-enverhaal.

We zetten stappen vooruit in de totaaloplossing voor Antwerpen, die cruciaal is voor de welvaart van heel Vlaanderen, met de Oosterweelverbinding en de A102/R11, maar net zo goed met investeringen in waterwegen, fietspaden en openbaar vervoer.

Deze Vlaamse Regering, collega's, kiest voor een sterke primaire sector. De landbouwsector heeft crisissen moeten verwerken, die hem hard hebben getroffen. Het meer risi-

cobestendig maken van de land- en tuinbouw is daarom prioritair. Ook de land- en tuinbouwers krijgen zuurstof om te groeien.

We willen onze samenleving ook letterlijk meer zuurstof, meer ademruimte geven, met hernieuwbare energie als speerpunt voor een ecologisch duurzaam Vlaanderen. Energie-efficiënte maatregelen hebben vandaag al veel succes. De stroomlijning van het premiestelsel voor netbeheerders en de nieuwe groene waarborg voor ondernemingen zullen dat succes alleen nog kunnen versterken.

Het Actieplan Groene Warmte boort een potentieel nieuw domein van warmteopwekking aan. Groene warmte kan op termijn tot twee derde van onze hernieuwbare energiedoelstelling invullen. Met de evaluatie en omvorming van de ondersteuning voor groenestroomproductie, zorgen we voor zekerheid voor investeerders, een correcte steunhoogte en flexibiliteit. Een betaalbare energiefactuur voor gezinnen en bedrijven blijft ons uitgangspunt.

Daarenboven wordt het Vlaams Energiebedrijf geoperationaliseerd. Met dit project zal de Vlaamse Regering investeren in energiebesparing in overheidsgebouwen, zal de Vlaamse Regering investeren in innovatieve energietechnologie en zal de Vlaamse Regering investeren in duurzame energieproductie.

Voorzitter, beste collega's, deze Vlaamse Regering kiest resoluut voor een sterker Vlaanderen. Wij durven te groeien, ook als deelstaat. De copernicaanse omwenteling is de enige weg naar een volwassen staatsmodel met sterke deelstaten, met samenwerking op basis van gelijkheid en met respect voor institutionele evenwichten en het territorialiteitsbeginsel in het bijzonder.

Een staatshervorming volgens de Octopusnota blijft van groot belang. De Vlaamse Regering zal concrete federale tekst- en wetsvoorstellen daarop beoordelen. We moeten ons echter niet laten verleiden tot een te vlugge beoordeling, op basis van onvolledige gegevens. De federale onderhandelaars hebben een aantal akkoorden gesloten. Overeenkomstig ons regeerakkoord willen we een splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde en een verdere staatshervorming, waardoor Vlaanderen meer beleidsinstrumenten krijgt. Maar een en ander moet nog nader worden uitgewerkt en het luik van de bevoegdheidsoverdrachten is nog niet rond. Ook de correcte uitvoering van de afspraken is voor ons van zeer groot belang.

Het is dus nog te vroeg om een definitief oordeel uit te spreken over de resultaten van wat in de federale regeringsonderhandelingen reeds werd afgesproken. Ik kan echter zeer duidelijk zijn: het kader voor de beoordeling is en blijft het Vlaamse regeerakkoord, in combinatie met de Octopusnota.

Voorzitter, geachte leden, deze ploeg heeft de vaste wil om samen door te gaan en het regeerakkoord volledig uit te voeren. De essentie moet een klare, werkbare bevoegdheidsverdeling zijn, die gepaard gaat met financiële verantwoordelijkheid. Elke overheid moet zich uitsluitend toeleggen op de eigen bevoegdheden. Respect voor de bevoegdheidsverdeling is een basisprincipe. De copernicaanse logica moet voor ons ook in het sociaal-economische luik van het federale regeerakkoord zitten. Vlaanderen is goed voor bijna 60 procent van de bevolking, 70 procent van het bbp en 80 procent van de export. Vlaanderen is de economische motor van België. Het federale beleid moet het Vlaamse beleid dus ondersteunen. We verwachten dat de doelstellingen van Vlaanderen in Actie en het Pact 2020, doelstellingen die overigens sterk overeenstemmen met het EU 2020-programma, bevestiging zullen vinden in het federale regeerakkoord.

Intussen groeit de copernicaanse omwenteling al in de feiten. Vlaanderen groeit als sociale deelstaat. Er komt een Vlaamse sociale bescherming. Die zal het instrument bij uit-

stek zijn om van Vlaanderen nog meer een warme en solidaire samenleving te maken. De copernicaanse omwenteling beantwoordt de onzekerheid van vandaag met een communautaire pacificatie, die een beter en efficiënter bestuur oplevert.

Vlaanderen is een volwassen deelstaat, die ook in Europees verband zijn rol ten volle wenst op te nemen. Vlaanderen blijft een pleitbezorger van meer Europa, ook in de huidige crisistijden. Wij blijven daarom gaan voor een sociaal-economisch evenwichtige voortschrijdende integratie van de Europese lidstaten en nemen de EU 2020-doelstellingen als maatstaf bij onze Europese standpuntinname.

Vlaanderen is een belangrijke partner voor het buitenland. We kiezen voor een eigen, sterk buitenlands beleid. De toegenomen export motiveert ons om onze handelspositie nog te versterken. Vlaanderen is een exportland en dat moet ook zo blijven. We verfijnen dit jaar de strategie van Flanders Investment & Trade om ons marktaandeel in de nieuwe markten en groei landen te doen toenemen. Het merk Vlaanderen moet ook in het buitenland synoniem worden voor baanbrekend vakmanschap.

Voorzitter, beste collega's, de keuzes waarover ik, samen met mijn collega's van de Vlaamse Regering, in deze Septemberverklaring heb gesproken, hebben een duidelijk doel. De Vlaamse Regering wil houvast bieden. In onzekere tijden moet de Vlaamse Regering een vertrouwenwekkende overheid zijn, pragmatisch, resultaatgericht en performant. Ze durft te groeien, ze heeft ambitie, ze heeft een overtuiging, ze heeft een doel. Dat doel heet Vlaanderen in Actie. Dat, beste collega's, is de keuze die deze Vlaamse Regering onverkort en onverbloemd maakt. Voorzitter, ik wil dit beleid uitvoeren in nauwe samenspraak met dit parlement. Daarom vraag ik uw goedkeuring voor deze verklaring bij de stemming woensdag.

Kris PEETERS